

uzman bilirkişi heyetinden gerektiğinde mahallinde keşif de yapmak suretiyle raporlar arasındaki çelişkileri giderecek mahiyette rapor alınarak proje değişikliği sonucu ilave iř yapılması nedeniyle ilave iř fiyatını sözleşmenin eki Genel Şartname maddelerinde açıklanan yöntemeye uygun biçimde hesaplatmak var ise davalı savunmasında sözü edilen yeni fiyat anlaşma tutanakları da incelenerek hakedişe giren fiyat ve ödemeleri tespit edip davacının alacağından mahsup

etmek tarafların itirazları olduğunda cevaplandırmak için ek rapor almak ve Yargıtay denetimine elverişli biçimde hesaplama yaptırılarak sonucuna uygun hüküm kurmaktan Kabule göre de gerekçeli kararın 1 ve 2 sayfasında dava ve uyuşmazlık konusu olmayan * günlük iş alanı içerisinde muhtelif cadde ve sokaklar pis su ve yağmur suyu hatlarının inşaat yapım işine ilişkin sözleşmeden söz edilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu anlaşıldığından dava konusu ile ilgisi olmayan sözleşmeye

İlişkin Açıklama kısmının karardan çıkarılarak hüküm kurulması için kararın bozulması uygun bulunmuştur

15. Hukuk Dairesi

2017/1642 E. , 2017/3508 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı bozmaya uyularak verilen hükmün temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacağın tahsili istemine ilişkin olup, mahkemece bozmaya uyularak yapılan yargılama sonucu davanın reddine dair verilen karar, davacı yüklenici vekilince temyiz edilmiştir.

Davada, 26.11.2009 günlü “P18-P9 Ana İletim Hatları arası (02200 mm) Bağlantı Hattı, çelik boru döşenmesi ve çelik köprü yapılması” konulu sözleşmeye esas projenin revize edilerek 1406 metrelik kısmında derinliklerin önemli ölçüde değiştiği, zemininin bataklık, balçık vs. olması sonucu derinliklerin artması nedeniyle kazının şevli yapılması neticesinde kazı fiyatının yeniden tespit edilmesine ilişkin istemlerinin davalı tarafça kabul edilmediği, kesin hakedişin ihtirazi kayıpla imzalandığı, yaptırılan tespit alacaklarının saptandığı belirtilerek şimdilik kaydıyla 10.000,00 TL'nin tahsiline karar verilmesi istenmiş, 12.04.2012 tarihinde

harçlandırılan ıslahla dava değeri 738.087,55 TL arttırılarak 748.087,55 TL 'ye çıkarılmıştır.

Davalı iş sahibi cevabında, işin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etüdüleri gerekmesi, imar ve güzergah değişikliklerinin muhtemel olması nedeniyle, uygulama projesi yapılamayan yerlerde her bir kalem için fiyat teklifi almak suretiyle ihale yapıldığını, iş artışlarının da teklif birim fiyatlarıyla ödendiğini, ayrıca bedel istenemeyeceğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, Dairemiz'in 14.10.2015 günlü, 2015/2462 Esas 2015/5015 Karar sayılı bozma ilâmına uyularak bozma ilâmı gereğince oluşturulan üç kişilik uzman bilirkişi heyeti ile mahallinde yapılan keşif sonucu hazırlanan 11.05.2016 tarihli asıl ve davacı yüklenicinin

itirazlarının değerlendirildiği 31.08.2016 günlü ek rapora göre sözleşme, sözleşme eki özel teknik şartname hükümleri ve teklif birim fiyat cetvelinde yer alan birim fiyatların analiz ve tarifleri ile yapılacak kazı ve dolgu işlerinde, fiiliyatta kazıların şevli yapılması veya iksa uygulanması halinde de kazı ve dolgu hacimlerinin sözleşme eki projede gösterilen kesit üzerinden ödeneceği, derinlik zammı ve müşkülât zammının ödenmeyeceğinin hükme bağlandığı; proje revizyonuna bağlı olarak kazı derinliklerinin artması nedeniyle davacının söz konusu derinliklerde yapılan imalâtlar için derinlik zammı ve müşkülât zammı taleplerinin sözleşme eki birim fiyat tarif ve analizleri, teklif birim fiyatlar ve sözleşme eki şartnamelere göre yerinde olmadığı, proje değişikliği sonucu artan ilave iş olarak anılan artan kazı ve dolgu miktarlarının idare tarafından sözleşme ve eklerine göre belirlenerek ödemesinin yapıldığı, yeni birim fiyat yapılsa dahi Yapım İşleri Genel Şartnamesi 23. maddesinde belirtilen kurala göre sözleşme eki TBF-02 kazı pozu analizinden yararlanılarak yapılması gereken yeni birim fiyatın daha düşük çıkacağından davacı lehine bir sonuç doğurmayacağı, davacının talebinin Yapım İşleri Genel Şartnamesi 23. maddesine tamamen aykırı olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş; bozma ilâmından önce hükme esas alınan inşaat mühendisi bilirkişinin

01.12.2011 günlü asıl ve 27.03.2012 tarihli ek raporunda ise davacı yüklenicinin yaptırdığı tespit raporu uyarınca revize proje dahilinde yapılan iş sonu işletme projesine göre meydana gelen derinlik artışlarına bağlı olarak derinlik zammı ve müşkülât zammı hesabı yapılarak davacının alacağı 748.087,55 TL bulunmuş ve bu tutar üzerinden davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bu hali ile bozmadan sonra hükme esas alınan bilirkişi kurulunun raporu ile bozma ilâmından önce alınan bilirkişi raporundaki tespitler ve ulaşılan sonuç arasında büyük oranda ve açık bir şekilde çelişki bulunduğu anlaşılmakta olup, 6100 sayılı HMK'nın 281/3. maddesi uyarınca raporlar arasındaki çelişkinin giderilmesi ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından dosyanın yeniden oluşturulacak 3 kişilik uzman bilirkişi heyetine tevdi edilmesi yerine çelişki giderilmeden karar verilmesi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.

Mahkemece yapılması gereken iş; 6100 sayılı HMK'nın 266 ve devamı madde hükümlerine uygun olarak Dairemizin 14.10.2015 günlü bozma ilâmında belirtilen şekilde önceki bilirkişilerden farklı yeniden oluşturulacak üç kişilik uzman bilirkişi heyetinden gerektiğinde mahallinde keşif de yapmak suretiyle raporlar arasındaki çelişkileri giderecek mahiyette rapor alınarak proje değişikliği sonucu ilave iş yapılması nedeniyle ilave iş fiyatını, sözleşmenin eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22 ve 23. maddelerinde açıklanan yöntemle uygun biçimde hesaplatmak, var ise davalı savunmasında sözü edilen yeni fiyat anlaşma tutanakları da incelenerek hakedişe giren fiyat ve ödemeleri tespit edip, davacının alacağından mahsup etmek, tarafların itirazları olduğunda cevaplandırmak için ek rapor almak ve Yargıtay denetimine elverişli biçimde hesaplama yaptırılarak sonucuna uygun hüküm kurmaktan ibarettir.

Kabule göre de; gerekçeli kararın birinci ve ikinci sayfasında dava ve uyuşmazlık konusu olmayan 08.10.2008 günlü ... mücavir alanı içerisinde muhtelif cadde ve

sokaklar pis su ve yağmur suyu hatlarının inşaat yapım işine ilişkin sözleşmeden söz edilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu anlaşıldığından, dava konusu ile ilgisi olmayan

sözleşmeye ilişkin açıklama kısmının karardan çıkarılarak hüküm kurulması için kararın bozulması uygun bulunmuştur.

Açıklanan nedenlerle karar, temyiz eden davacı yüklenici yararına bozulmalıdır.

SONUÇ: Yukarıda yazılı nedenlerle hükmün temyiz eden davacı yararına **BOZULMASINA**, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 18.10.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.